

Vibeke Peschardt (RV):

Ja, der har allerede været sagt meget her i eftermiddag. Men jeg vil da sige, at Det Radikale Venstre kan på det følelsesmæssige plan godt følge, hvorfor man kan finde på at stille et forslag af den her type.

På den anden side så mener vi altså, at partierne her i Folketinget jo ved hver eneste lejlighed, der næsten bydes, måske lige bortset fra i dag, hylder aftaleprincippet og den danske model. Når man gør det, så må man altså også gøre det konsekvent, og det er jo ikke konsekvent, at man på den måde så vil gå ind og lave nogle ret voldsomme begrænsninger i hele arbejdsretssystemet, som man gør her.

Vi kan ikke støtte forslaget. Vi ville da godt være med til at drøfte, om man på en eller anden måde kunne modernisere hele aftalesystemet, men vi vil ikke være med til at gøre det på den måde, som det sker her.

Jette Gottlieb (EL):

Da vores ordfører på området ikke har haft mulighed for at deltage i debatten hidtil, vil jeg nøjes med at fremføre vores egne synspunkter uden hensyntagen til den debat, der er gået forud.

Det her forslag er for os at se med til at fuldende billedet af, at højre side i Folketingssalen generelt har det dårligt med faglige rettigheder for lønmodtagerne og den danske fagbevægelse.

Her stiller medlemmerne fra partiet Venstre, Det Konservative Folkeparti og Kristeligt Folkeparti et forslag, som i bund og grund handler om at give frit slag for konkurrencen mellem udbydere af varen arbejdskraft. Det marked, der hedder arbejdsmarkedet, er jo specielt, og netop derfor har det danske arbejdsmarked stort set siden Septemberforliget i 1899 været reguleret af kollektive overenskomster, som har dækket størstedelen af det danske arbejdsmarked.

Forslagsstillerne snakker med glæde om konkurrerende faglige organisationer. Til det kan vi blot sige, at den konkurrence kun kan være til glæde for den modsatte side af bordet, navnlig blandt de arbejdsgivere, som kunne have en interesse i at tilbyde overenskomst til lavestbydende, og det er jo det, der sker. Eller de arbejdsgivere, som af politiske årsager, man kunne måske også fristes til at sige religiøse årsager, har et horn i siden på enhedsfagbevægelse,

som igennem årtier har arbejdet for en overenskomstdækning af arbejdsmarkedet.

Heldigvis har det store flertal af danske arbejdsgivere så meget jordforbindelse, at de ikke laver rav i gaden i forhold til de gældende overenskomster. De er med på en åben og ærlig kamp mellem to overenskomstparter om løn og arbejdsforhold på det danske arbejdsmarked. Forslagsstillerne derimod bevæger sig ud på meget tynd is, når de på baggrund af en situation på to konkrete virksomheder vil ændre det arbejdsretlige system.

Hvis vi et kort øjeblik går ind på forslagsstillerens præmisser, så kan vi illustrere, hvor tynd is de bevæger sig på. Ikadan f.eks. er medlem af Kristelig Arbejdsgiverforening og har tegnet en såkaldt overenskomst med Den Kristelige Fagforening. De to såkaldte modparter er jo faktisk samlet i én organisation, Kristeligt Fællesforbund. Da SiD henvendte sig til virksomheden for at få overenskomst med dem, bestilte virksomhedens ledelse en rapport hos et revisorfirma, som angiveligt skulle sammenligne firmaets overenskomst med industriens.

Ikke underligt konkluderede bestillingsrapporten, at her ikke var den store forskel. De glemte bare, at den kristelige overenskomst var 4-årig, at det var en normal lønoverenskomst, dvs. uden ret til en årlig lønforhandling, at deres lønsammenligning var med industrioverenskomstens mindsteløn, som stort set ingen faktisk arbejder på, og for at fuldende billedet, så måtte de kristelige i forbindelse med en sag i Arbejdsretten den 6. maj indrømme, at ikke engang deres egen overenskomst var efterlevet på virksomheden.

Det er en kedelig sag, og der er næppe tvivl om, at SiD gerne var den slags virksomheder og den slags problemer foruden. Men virkeligheden kan være hård og ubarmhjertig en gang imellem, og så kan de faglige organisationer blive tvunget til at bruge konfliktretten og i det her tilfælde blokaden.

Det her bare for at illustrere, at en yderligere undergravning af fagbevægelsens konfliktret blot vil medvirke til at skabe helt uoverskuelige forhold på arbejdsmarkedet. Man kunne fristes til at sige, at Folketinget måske snarere burde gå den modsatte vej, nemlig udvide de kollektive, faglige rettigheder, f.eks. ved at fjerne blokadecirkulæret fra 1976 og f.eks. ved i langt højere grad at respektere konfliktretten ved overenskomstfornyelser i stedet for, som vi har set